ným doznaním a že spuluúčinkovanie obžalovanej bolo viacej intelektuálne, kdežto svedok vypovedal o fyzickom účinkovaní ostatných obžalovaných, na ktorom sa obžalovaná zúčastnila len vzdialeným a zreteľne oddeliteľným spôsobom, umožnily taký spôsob výsluchu manžela obžalovanej, pri ktorom vôbec nebol privedený do situácie, aby musel výpoveď odopreť z obavy, aby manželke nepriťažil. Preto nebolo zmätočné ani pokračovanie porotného súdu, že nariadil výsluch svedkov podľa § 207 tr. por.

V ohlásení zmätočnej sťažnosti citované ďalšie dôvody zmätočnosti podľa § 385 č. 2 a 3 tr. por. sú prevedené v tom smere, že mal byť aj pri výmere trestu s použitím II. odst. § 66 tr. zák. použitý § 92 tr. zák., keď tu boly také poľahčujúce okolnosti, ktoré jeho použitie odôvodňujú, pri najmenšom však sa sťažovatelia dožadujú najnižšej výmery trestu podľa § 66 II. odst. tr. zák. V prvom smere je zmätočná sťažnosť bezzákladná, poneváč § 66 II. odst. tr. zák. v tých prípadoch, v ktorých zákon ukladá na dokonaný zločin trest smrti, — ako v tomto prípade § 278 tr. zák. pri inkriminovanom zločine vraždy stanoví, aby pokus bol potrestaný káznicou v určitej dĺžke; táto však nesmie byť pri zločine smrťou trestanom kratšia ako 5 rokv. Len v hraniciach v tomto zákonnom ustanovení určite vymedzených — od 5 do 15 rokov káznice — smie sa tedy v takýchto prípadoch trest vymerať; možnosť tejto výmery je však daná už samým predpisom § 66 II. odst. tr. zák. a keď na jeho základe bol trest v týchto medziach vymeraný, nie je možné domáhať sa jeho zníženia pod najnižšiu hranicu zákonom pripustenú. Poľahčujúce okolnosti možno tu oceniť len primeranou výmerou trestu v hraniciach v § 66 II. odst. tr. zák. pripustených; pod dolnú hranicu 5 rokov káznice však sostúpiť nemožno. Nakoľko sa toho sťažovatelia domáhajú poukazom na obecný predpis § 92 tr. zák., ktorý je tu vylúčený špeciálnym ustanovením § 66 II. odst. tr. zák., je ich zmätočná sťažnosť bezzákladná a bola zamietnutá.

Čís. 4579.

Beztrestným lze uznati pisatele, referujícího o veřejném soudním líčení, jen potud, pokud v rozsahu soudního rozhodnutí, třebas i nepravoplatného, referoval pravdivě a věrně o skutečnostech bez samovolných závěrů.

(Rozh. z 22. prosince 1932, Zm IV 519/32.)

Redaktor A. S. napsal a E. H., zodpovědný redaktor periodického časopisu uveřejnil článek, referující o soudním rozsudku — ještě nepravoplatném — jímž byl jiný redaktor, J. V., zproštěn obžaloby pro přečin pomluvy tiskem, spáchané na V. K. a S. D. Redaktor J. V. totiž obvinil V. K-a a S. D-e z účasti na krádeži dřeva; soud odůvodnil zprošťující rozsudek tím, že se obžalovanému podařil důkaz pravdy. K referátu o tomto osvobozujícím rozsudku připojil redaktor A. S. své poznámky v tom smyslu, že V. K. je nyní jako předseda náboženské obce nadále nemožný a že jest třeba jednati o očistu v močálu m-ské náboženské obce. V. K. jako soukromý žalobce podal pro onen článek na pisatele, redaktora A. S., ob-

žalobu pro přečin pomluvy podle §§ 1, 3-II. č. 1 zák. čl. XLI:1914, na zodpovědného redaktora E. H. pro přestupek zanedbání povinné péče podle § 6 zák. č. 124/24 Sb. z. a n. Soud prvé stolice zprostil oba obžalované podle § 326 č. 3 tr. ř. obžaloby uznav, že závadný článek jest jen referátem o veřejném soudním přelíčení a připojené k němu poznámky, ač jinak dosti ostré a neopatrné, nepřekročují meze dovolené kritiky. Odvolací soud k odvolání soukromého žalobce V. K-a změnil rozsudek prvého soudu a uznal oba obžalované vinnými podle žaloby.

Nejvyšší soud zmateční stížnost obžalovaného A. S. zamítl.

Z důvodů:

Zmateční stížnost obžalovaného A. S., uplatňující důvody zmatečnosti podle § 385 čís. 1 c), 3 tr. ř., jest bezdůvodná. Prv uvedeným důvodem zmatečnosti dožaduje se obžalovaný osvobození na základě § 4 zák. č. 124/24 Sb. z. a n., poněvadž prý jednal, kritisuje činnost předsedy náboženské společnosti, především ve veřejném zájmu a rozsudky krajského soudu v Užhorodě č. Tl 36/27 a Tk 905/26 dokázal okolnosti, pro které tvrzení zprávy mohlo býti v době jejího uveřejnění považováno důvodně za pravdivé; okolnost, že prý rozsudek byl později změněn, není podle jeho názoru rozhodujícího významu, ale rozhoduje ten stav, který tu byl v době uveřejnění zprávy. Výtky obžalovaného byly by plně oprávněny, kdyby se byl ve svém článku obmezil na referát o rozsudku krajského soudu v Užhorodě ze dne 22. dubna 1930 č. Tl VI 36/27-31, v němž bylo skutečně přijato za pravdivé tvrzení novinářského článku tehdy inkriminovaného, že soukromý žalobce spolu se S. D. vykáceli v zakoupeném lese více dříví než koupili a že, když pro to bylo učiněno oznámení pro krádež, přepsali koupi dříví na H. J., jenž byl za to odsouzen pro krádež na 5 měsíců vězení — podle tvrzení článku jako jejich »Strohmann«. I když rozsudek, o němž bylo referováno, nebyl pravoplatný, byl by případně směl obžalovaný beztrestně v jeho rozsahu věcně poukázati ve veřejném zájmu na pochybnosti, smí-li obžalovaný, o němž kmetský soud přijal za pravdivá taková tvrzení, zastávati veřejnou funkci předsedy náboženské společnosti. Bez ohledu na to, jak o oné obžalobě bylo později rozhodnuto vyššími soudy, mohlo by se při takovém obsahu a formě referátu o veřejném soudním líčení uznati, že je z referátu zřejmý úmysl chrániti především veřejný zájem a že byly dokázány okolnosti, pro které tvrzení zprávy mohlo býti považováno důvodně za pravdivé, jsouc osvědčeno soudním rozsudkem, byť i nepravoplatným; obžalovaný byl by směl o něm v jeho rozsahu pravdivě a věrně referovati a na jeho základě poukazovati na potřebu změny ve vedení náboženské společnosti, tudíž chrániti zájem veřejný. Obžalovaný však se nedržel v mezích právě vytčených: obvinil soukromého žalobce paušálně z velké účasti na škandálech, pro které prý celý svět poznal mukačevské židovstvo; o tomto paušálním obvinění z účasti na škandálech však důkazu pravdy ani pravděpodobnosti vůbec nenabídl. Tvrdil přímo, že soukromý žalobce byl dán rozsudkem užhorodského krajského soudu do rejstříku zlodějů a že z grófského lesa odcizil dřevo, ač-

koliv si musil uvědomiti, že tento význam by mohl míti jen pravoplatný odsuzující rozsudek proti V. K. jako obžalovanému z krádeže dřeva, že ho však nemá a nemůže míti rozsudek dokonce pravoplatný, v němž na jeho obžalobu pro ono obvinění bylo jen ve prospěch obviňovatele uznáno, že se mu o jeho obvinění podařil důkaz pravdy. O takovém rozsudku lze beztrestně referovati jen tyto prosté skutečnosti, nelze však z něho samovolně vyvozovati dedukce v něm neobsažené, jak byly v inkriminovaném článku tvrzeny. Že takový — dokonce nepravoplatný — rozsudek nestačí k důkazu pravdy o tom, že soukromý žalobce spáchal krádež, uznává jistě sám obžalovaný, když se ho dovolal jen na důkaz okolností, pro které tvrzení zprávy o samém pachatelství krádeže mohlo býti důvodně považováno za pravdivé. Poněvadž však to byl rozsudek nepravoplatný a posuzoval především vinu tehdejšího pisatele obvinění proti soukromému žalobci a jen nepřímo soudil o činech tohoto, nemohl býti považován za důvodný a bezpečný podklad pro tak určitá positivní tvrzení obžalovaného, že soukromý žalobce ukradl dřevo a že je zlodějem. Mluví-li se konečně na konci článku o tom, že následkem rozsudku začne se v krátké době již dávno čekané jednání o očištění v močálu mukačevské náboženské obce, je i tu ještě soukromý žalobce jako předseda náboženské obce mimo rámec onoho obvinění, jež se dovozovalo z rozsudku, viněn z dalších, blíže nepoznačených skutečností, které by odůvodnily proti němu jistě veřejné pohrdání, když stav jimi způsobený může býti hanlivě nazván »močálem«. O tomto obvinění neprovedl obžalovaný ani důkaz pravdy ani důkaz ve smyslu § 4 zák. č. 124/1924 sb. z. a n. Poněvadž tedy obžalovaný, ač tvrdil o soukromém žalobci takové skutečnosti, pro které by proti tomuto, kdyby byly pravdivé, mohlo býti zahájeno trestní řízení, anebo pro které by mohl býti vydán veřejnému pohrdání, důkazy k beztrestnosti potřebné částečně vůbec neprovedl, částečně pak provedené důkazy nemohly mu býti základem, aby svoje, z nich samovolně dedukovaná tvrzení o zlodějství a krádeži dřeva, mohl považovati důvodně za pravdivá, nebylo zákonného podkladu pro přiznání beztrestnosti ani podle § 13 zák. čl. XLI:1914, ani podle § 4 zák. čís. 124/1924 sb. z. a n. Důvod zmatečnosti podle § 385 čís. 1 c) tr. ř. jest tudíž uplatněn bezdůvodně a zmateční stížnost byla v tomto bodě podle § 36 I. nov. k tr. ř. zamítnuta.

Čís. 4580.

Přečin podle § 14 čís. 1 zák. na ochr. rep. patří k deliktům ohrožovacím.

Jsou-li dány náležitosti skutkové podstaty podle § 14 čís. 1 zák. na ochr. rep., je tím zjištěno, že jednáním pachatelovým byl skutečně ohrožen obecný mír, aniž je třeba tuto okolnost v rozsudku zvláště vyslovovati nebo odůvodňovati.

K subjektivní skutkové podstatě přečinu podle § 14 čís. 1 zák. na ochr. rep. se vyžaduje jen úmysl pachatelův pobuřovati veřejně nebo před více lidmi proti některému z právních statků v tomto ustanovení zákona uvedených, nikoliv i vědomí pachatelovo, že ohrožuje svým jednáním obecný mír neb úmysl k tomu směřující; nevyžaduje se t. zv. »dolus coloratus«.